
Zemřel světoznámý „lovec“ nacistů Simon Wiesenthal

Zemřel světoznámý „lovec“ nacistů Simon Wiesenthal

Simon Wiesenthal svůj život, poznamenaný zkušeností z koncentračního tábora a smrtí většiny svých blízkých, zasvětil dopadení zločinců, kteří se na Holocaustu, největší křivdě dvacátého století, podíleli. Za svůj dlouhý život pomohl při dopadení více než tisíce nacistů. Obdržel mnoho ocenění, v roce 1997 také čestný titul *doctor honoris causa* od Univerzity Karlovy.

Simon Wiesenthal byl člověk, který "jednal jménem šesti milionů lidí, kteří se už nemohli sami hájit", prohlásilo izraelské ministerstvo zahraničí. Zemřel včera ve věku 96 let. Zármutek nad jeho smrtí a zároveň hlubokou úctou vyjádřilo záhy velké množství světových organizací a institucí, činnost Simona Wiesenthala ocenila i řada politiků v různých zemích světa. Například zmocněnec EU pro otázky zahraniční politiky Javier Solana jej označil za mimořádného člověka a velkého Evropana, jehož práce je inspirací pro všechny, kteří jsou přesvědčeni, že mír musí spočívat na spravedlnosti, toleranci a lidských právech.

Simon Wiesenthal se narodil v roce 1908 na území dnešní Ukrajiny. Nepříliš známý je fakt, že architekturu v roce 1932 vystudoval na Českém vysokém učení technickém v Praze. Za války prošel několika koncentračními tábory, tím posledním byl Mauthausen. Skupina vězňů byla ušetřena zřejmě jen proto, aby v případě vylidnění tábora nemuseli nacističtí hlídači rukovat na frontu. Za války ztratil Wiesenthal 89 svých příbuzných, kteří vyvraždování Židů neunikli.

Po válce se ze Simona Wiesenthala stal urputný „lovec“ nacistických zločinců, unikajících soudním tribunálům. Jím shromážděné důkazy byly hojně využity při soudních jednáních v americké zóně. Nejslavnějším zločincem, kterého Wiesenthal dopadl byl Adolf Eichmann, hlavní vykonavatel tzv. konečného řešení na vyhlazení Židů. Mezi dlouho hledané nacisty patřil i Wiesenthalem nalezený velitel vyhlazovacího tábora Treblinka Franz Stangl. Díky knihám o některých případech se stala důležitou i Wiesenthalova činnost literární.

V roce 1977 bylo v Los Angeles založeno Centrum Simona Wiesenthala, které si klade za cíl uchovávání zločinů Holocaustu v paměti, ochranu lidských práv nebo boj s xenofobií, rasismem a antisemitismem. „Až zemřu, všechny počty, kterých se mi dostalo, zemřou se mnou. Ale Centrum Simona Wiesenthala bude žít dál jako můj odkaz,“ řekl před

časem Wiesenthal. Ve Vídni, kde zemřel, byl Simon Wiesenthal vedoucím Židovského dokumentačního střediska, které sám v roce 1947 spluzakládal.

Za své celoživotní dílo získal dlouhou řadu nejrůznějších ocenění, před osmi lety obdržel jedno z nich i od Univerzity Karlovy v Praze. Po návrhu Právnické fakulty UK převzal čestný titul doctor honoris causa „za celoživotní úsilí o spravedlnost a potrestání zla a za významný podíl na humanizaci světa“. Pronásledováním nacistů strávil Simon Wiesenthal více než 50 let. V roce 2003 prohlásil, že jeho „dílo je dokonáno“. Podle vlastních údajů bylo díky jeho úsilí pohnáno k odpovědnosti na 1100 nacistických válečných zločinců.

(sach)